

СИЛАБУС навчальної дисципліни «Освітній туризм»

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Код і найменування спеціальності	242 Туризм і рекреація
Тип і назва освітньої програми	Освітньо-професійна програма Туризм
Курс, семестр	4 курс, 8 семестр
Обсяг і форма семестрового контролю з навчальної дисципліни	Кількість кредитів ЄКТС – 4,0, Загальна кількість годин – 120, із яких: лекцій – 16 год., практичних занять – 24 год. Форма семестрового контролю – залік.
Мова (-и) викладання	Державна
Навчально-науковий інститут /факультет, кафедра	Обліку та фінансів Фінансів, економічних досліджень і туризму
Контактні дані розробника (-ів)	Рудич Алла Іванівна, кандидат економічних наук, доцент, професор кафедри фінансів, економічних досліджень і туризму email: alla.rudych@pdau.edu.ua телефон: +38 093 967 61 77 сторінка викладача: https://www.pdau.edu.ua/people/rudych-alla-ivanivna

МІСЦЕ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ В ОСВІТНІЙ ПРОГРАМІ

Статус навчальної дисципліни	Вибіркова фахова навчальна дисципліна
Передумови для вивчення навчальної дисципліни	Загальні поняття про види і особливості сфери туризму, сформовані при вивченні окремих дисциплін загальної базової підготовки: Основи туризмознавства, Туристичне країнознавство, Спеціалізовані види туризму.
Компетентності	загальні: ЗК1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні ЗК7. Здатність працювати в міжнародному контексті. фахові: ФК1. Знання та розуміння предметної області та розуміння специфіки професійної діяльності. ФК14. Здатність працювати у міжнародному середовищі на основі позитивного ставлення до несхожості до інших культур, поваги до різноманітності та мультикультурності, розуміння місцевих і професійних традицій інших країн, розпізнавання міжкультурних проблем у професійній практиці.

Програмні результати навчання	ПР2. Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці базові поняття з теорії туризму, організації туристичного процесу та туристичної діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг, а також світоглядних та суміжних наук. ПР14. Проявляти повагу до індивідуального і культурного різноманіття ПР15. Проявляти толерантність до альтернативних принципів та методів виконання професійних завдань.
РОЛЬ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ У ФОРМУВАННІ СОЦІАЛЬНИХ НАВИЧОК (SOFT SKILLS)	
Опанування соціальних навичок, що забезпечуються навчальною дисципліною: навички комунікації та лідерства; здатність брати на себе відповідальність і працювати в критичних умовах; здатність працювати в команді, вміння залагоджувати конфлікти; управляти своїм часом, розуміння важливості дедлайнів; здатність логічно і системно мислити; здатність до саморозвитку та оволодіння сучасними знаннями	
МЕТА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	
Отримання здобувачами вищої освіти знань та навичок організації освітнього туризму та мотиви освітніх подорожей; розуміти передумови розвитку освітнього туризму сучасності; характеризувати ринок академічних програм та тенденції розвитку ринку освітнього туризму; особливості загальноєвропейських критеріїв освіти; вивчення досвіду організації і ефективності академічних програм провідних закладів вищої освіти.	
ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	
Тема 1. Поява та розвиток освітнього туризму: історична ретроспектива. Тема 2. Загальноєвропейський простір вищої освіти: причини створення, участь країн, сучасний стан. Тема 3. Види освітнього туризму. Тема 4. Партнерство ЗВО України із ЗВО Євросоюзу та США. Тема 5. Структура і характеристика освітніх систем країн Європи. Тема 6. Структура і характеристика освітніх систем країн Америки. Тема 7. Реформування вищої освіти в Україні: напрями, проблеми, перспективи. Тема 8. Академічна мобільності в Україні: проблеми і перспективи.	
МЕТОДИ НАВЧАННЯ І ВИКЛАДАННЯ	
Словесні методи (лекція, пояснення). Наочні методи (демонстрування, спостереження). Практичні методи (практичні роботи, робота з навчально-методичною літературою). Методи стимулювання і мотивації обов'язку й відповідальності (роз'яснення мети навчальної дисципліни, заохочення і відповідальність за порушення правил, оперативний контроль). Інтерактивні методи (дискусії, розроблення і презентація робіт). Комп'ютерні, мультимедійні методи (використання мультимедійних презентацій). Методи усного контролю (бесіда, доповідь). Методи письмового контролю (контрольна робота, самостійна робота).	
ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ	
Схема нарахування балів, шкала та критерії оцінювання результатів навчання	Наведені у Додатку до силабусу

ПОЛІТИКА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ТА ОЦІНЮВАННЯ	
- щодо термінів виконання перескладання	Практичні завдання виконуються і оцінюються під час проведення практичних занять; завдання самостійної роботи виконуються відповідно до переліку завдань протягом вивчення відповідної теми; перескладання видів робіт відбувається відповідно до діючих нормативних документів
- щодо академічної доброчесності	Здобувач вищої освіти повинен дотримуватись Кодексу академічної доброчесності та Кодексу про етику викладача та здобувача вищої освіти ПДАУ. Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми по-требами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації. Документи стосовно академічної доброчесності наведені на сторінці АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ ПДАУ: https://www.pdau.edu.ua/content/akademichna-dobrochesnist .
- щодо відвідування занять	Здобувачі вищої освіти, які навчаються в Полтавському державному аграрному університеті дотримуючись положень Статуту ПДАУ та норм Положення про організацію освітнього процесу в ПДАУ зобов'язані бути присутніми на заняттях і не пропускати їх без поважної причини (лікарняний, вагітність і пологи, тощо). Наприкінці семестру здобувач вищої освіти має можливість в АСУ пройти опитування і висловити свою думку щодо вражень від вивчення дисципліни «Освітній туризм».
- щодо зарахування результатів неформальної / інформальної освіти	На здобувачів вищої освіти поширюється право про визнання результатів навчання, набутих у неформальній / інформальній освіті. Набуття відповідних результатів навчання можливе після успішного опанування курсів (з документальним підтвердженням) на різноманітних навчальних платформах, зокрема: Prometheus, Coursera, ВУМ online, EdEra, Українська академія лідерства, Інша Освіта тощо. Особливості неформального / інформального навчання та процедури перезарахування їх як освітнього компоненту або частини освітнього компоненту регламентовані Положенням про порядок визнання результатів навчання, набутих у неформальній та інформальній освіті, здобувачами вищої освіти Полтавського державного аграрного університету. Документи стосовно неформальної/ін-формальної освіти наведені на сторінці НЕФОРМАЛЬНА/ІНФОРМАЛЬНА ОСВІТА ПДАУ: https://www.pdau.edu.ua/content/neformalna-osvita-4
- щодо оскарження результатів оцінювання	Здобувачі вищої освіти мають право на оскарження отриманих результатів оцінювання, процедура якого регулюється Положенням про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Полтавському державному аграрному університеті https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennya_pro_ocinyuvannyazdobuvachiv2025.pdf .

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основні

1. Джинджоян В., Горожанкіна Н., Бойко З. Основи туризмознавства : навч. посібн. Київ : ФО-П Піча Ю. В., 2022. 246 с. URL : https://caravela.com.ua/index.php?route=product/product&product_id=279.
2. Лиман С.І., Парфіненко А.Ю., Посохов І.С. Історія туризму: навч. посібн.: Київ : Алерта, 2023. 372 с. URL: https://knushop.com.ua/index.php?route=product/product&product_id=2726&utm_source=google_cpc&utm_campaignterm=&gad_source=1&gclid=CjwKCAi3.
3. Мальська М. П., Гаталяк О.М. Туризм у містах : підручник. Київ : Центр учбової л-ри, 2018. 224 с. URL : https://tourlib.net/books_ukr/malska-turyzm-u-mistah.htm.
4. Про туризм : Закон України від 15.09.1995 № 324/95-ВР (редакція від 15.11.2024). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/324/95-%D0%B2%D1%80#Text>.
5. Устименко Л. М., Афанасьєв І. Ю. Історія туризму : навч. посібник. Київ : Університетська книга, 2023. 298 с. URL: https://tourlib.net/books_history/ustymenko.htm.

Допоміжні

1. Джинджоян В. В. Вплив освітнього туризму на формування міжнародної конкурентоспроможності. *Економіка та держава*, № 2/2022. С. 10-14. URL: <http://biblio.umsf.dp.ua/jspui/handle/123456789/6117>.
2. Джинджоян В. В. Перспективи освітнього туризму України та країн реципієнтів людських ресурсів. *Наукові записки Національного університету «Острозька академія»*. Серія «Економіка». Острог : Вид-во НаУОА, 2022 р. No 24(52). С. 26–31 URL: <https://www.journals.oa.edu.ua/Economy/article/view/3436/3135> DOI 10.25264/2311-5149-2022-24(52)-26-31.
3. Джинджоян В. В., Ботвінов Р.Г., Горб К.М Роль державних інституцій у просуванні та розвитку освітнього туризму в Україні. *Науковий погляд: економіка та управління*, № 1 (81) / 2023. С. 156-161. URL: <http://212.1.86.13/jspui/handle/123456789/5408>.
4. Коваленко Н., Черногор Н., Коваленко Д. Освітній туризм: можливості застосування досвіду Естонії в Україні. Матеріали V міжнар. наук.-практ. конф. «*Теоретичні і прикладні напрямки розвитку туризму та рекреації в регіонах України*». 4-5 квітня 2019 р. Кропивницький, Національний авіаційний університет URL: https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/ggf/naukova_diyalnist/Nauk_Konf_Studentov_aspirantov/Mizhnar_konf_Teoretychni_i_prykladni_napriamky_rozvytku_turyzmu_2019.pdf#page=60.
5. Любченко В. В., Каленська В.П. Особливості та перспективи розвитку освітнього туризму в Україні. *Актуальні питання у сучасній науці* № 12(18) 2023. С. 936 – 948 URL: <http://perspectives.pp.ua/index.php/sn/article/download/8057/8101>.
6. Наровлянський, О. Освітні екскурсії та подорожі у західноєвропейській педагогічній думці XV–XX століть. *Науково-педагогічні студії*, (8), 2024. С. 87-98. URL: <https://doi.org/10.32405/2663-5739-2028-8-87-98>.
7. Наровлянський О. Освітній туризм у Великій Британії. *Вісник Дніпровської академії неперервної освіти. Серія: Філософія, Педагогіка*, 2 (2), 2024. С. 74-78. URL: <https://doi.org/10.54891/2786-7013-2023-2-17>.
8. Петрушенко, Ю. М., Воронцова, А. С., Ярова, І. Є., Білоцерківська, О. Д. Освітній туризм та освітня міграція: економічна сутність та відмінні ознаки. *Вісник Сумського державного університету. Серія Економіка*. 2021. № 2. С. 157–164. DOI: 10.21272/1817-9215.2021.2-19.
9. Смаль І. В. Нариси історії туризму : навч. посіб. Івано-Франківськ : Місто НВ, 2019. 220 с. URL : https://tourlib.net/books_ukr/smal.htm.10.

**Реквізити
затвердження**

Затверджено на засіданні кафедри фінансів, економічних досліджень і туризму, протокол від 01.09.2025 р. № 1

Додаток до силабусу

**СХЕМА НАРАХУВАННЯ БАЛІВ, ШКАЛА ТА КРИТЕРІЇ
ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ**

Назва теми	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти				Разом
	опитування	аудиторна контрольна робота	глосарій	презента- ція	
Тема 1. Поява та розвиток освітнього туризму: історична ретроспектива.	5		3	10	8
Тема 2. Загальноєвропейський простір вищої освіти: причини створення, участь країн, сучасний стан.	5		3		8
Тема 3. Види освітнього туризму.	5		3		8
Тема 4. Партнерство ЗВО України із ЗВО Євросоюзу та США.	5		3		18
Тема 5. Структура і характеристика освітніх систем країн Європи.	5		3	10	8
Тема 6. Структура і характеристика освітніх систем країн Америки.	5		3		8
Тема 7. Реформування вищої освіти в Україні: напрями, проблеми, перспективи.	5		3		8
Тема 8. Академічна мобільності в Україні: проблеми і перспективи.	5		3		18
Контрольна робота		16			16
Разом	40	16	24	20	100

Опитування

Кількість балів	Критерії оцінювання
4-5	Здобувач вищої освіти отримує за усну відповідь на занятті. У випадку надання повної чіткої відповіді, що свідчить про високий рівень знань та вмінь використовувати на практиці базові поняття з теорії туризму, організації туристичного процесу та туристичної діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг, а також світоглядних та суміжних наук; проявляти повагу культурного різноманіття; розуміє організаційний процес обслуговування споживачів туристичних послуг. Студент демонструє знання індивідуального і культурного різноманіття, спостерігається толерантність до альтернативних принципів та методів виконання професійних завдань, вміння застосовувати отримані знання в різних професійних ситуаціях, що дає можливість високо оцінити формування компетентностей і програмних результатів навчання даної дисципліни.
2-3	Здобувач вищої освіти отримує у випадку не чіткої або не повної відповіді, що свідчить про середній рівень знань та вмінь використовувати на практиці базові поняття з теорії туризму, організації туристичного процесу та туристичної діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг, а також світоглядних та суміжних наук; проявляти повагу культурного різноманіття. Демонструє знання індивідуального і культурного різноманіття, спостерігається толерантність до альтернативних принципів та методів виконання професійних завдань, вміння

Кількість балів	Критерії оцінювання
	застосовувати отримані знання в різних професійних ситуаціях, що дає можливість добре оцінити формування компетентностей і програмних результатів навчання в межах даної дисципліни
0-1	Здобувач вищої освіти отримує у випадку неготовності відповісти на поставлене питання, що засвідчує факт незасвоєння теоретичного матеріалу окремих тем дисципліни освітній туризм та не дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання.

*Аудиторна контрольна робота**

Розподіл балів	Критерії
14-16	Теоретичні питання містять повну змістовну відповідь, визначено основні категорії, їх сутність та значення. Пояснення ситуаційного завдання виконано без помилок. Проявлений відмінний рівень знань теоретичної підготовки та правильна інтерпретація визначень та категорій. Показано високий рівень знань та вмінь використовувати на практиці базові поняття, організації туристичного процесу та туристичної діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг; демонструє знання індивідуального і культурного різноманіття, толерантність до альтернативних принципів та методів виконання професійних завдань, вміння застосовувати отримані знання в різних професійних ситуаціях, що дає можливість високо оцінити формування компетентностей і програмних результатів навчання в межах даної дисципліни.
11-13	Завдання в цілому виконано успішно. Ситуаційні завдання виконані без помилок або з незначними неточностями, у поясненнях допущені неточності або незначні помилки. Проявлений належний рівень навичок та розуміння організації туристичного процесу та туристичної діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг, а також світоглядних та суміжних наук; проявляти повагу культурного різноманіття. Здобувач демонструє знання індивідуального і культурного різноманіття, толерантність до альтернативних принципів та методів виконання професійних завдань, вміння застосовувати отримані знання в різних професійних ситуаціях, що дає можливість добре оцінити формування компетентностей і програмних результатів навчання даної дисципліни.
8-10	Виявлені труднощі в практичному застосуванні питань теорії. Допущені помилки у завданнях та/або висновках. Проявлений достатній рівень знань та вмінь використовувати на практиці базові поняття з теорії туризму, організації туристичного процесу та туристичної діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг, а також світоглядних та суміжних наук; проявляти повагу культурного різноманіття. Демонструє знання індивідуального і культурного різноманіття, толерантність до альтернативних принципів та методів виконання професійних завдань, вміння застосовувати отримані знання в різних професійних ситуаціях, що дає можливість оцінити формування компетентностей і програмних результатів навчання.
4-7	Виявлені труднощі в практичному застосуванні питань теорії. Допущені принципові помилки у завданнях та/або висновках системного, теоретичного, методичного характеру. Проявлений задовільний (посередній) рівень знань та вмінь використовувати на практиці базові поняття з теорії туризму, організації туристичного процесу та туристичної діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг, а також світоглядних та суміжних наук; проявляти повагу культурного різноманіття. Демонструє слабкі знання індивідуального і культурного різноманіття, принципів та методів виконання професійних завдань, вміння застосовувати отримані знання в різних професійних ситуаціях, що дає можливість

Розподіл балів	Критерії
	задовільно оцінити формування компетентностей і програмних результатів навчання.
1-3	Розрахунки виконані частково, допущені помилки системного, теоретичного, методичного характеру. Висновки відсутні. Проявлений незадовільний рівень знань та вмінь використовувати на практиці базові поняття з теорії туризму, організації туристичного процесу та туристичної діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг, а також світоглядних та суміжних наук, що не дає можливість оцінити формування компетентностей і програмних результатів навчання.
0	Відсутність виконаного контрольного завдання, що не дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання

* максимальна кількість балів 16 (2 теоретичні питання по 4 бали, практична ситуація – 8 балів), бали виставляються окремою позицією після написання контрол, ьної роботи.

Глосарій

Кількість балів	Критерії оцінювання
3	Наявний теоретичний матеріал, що повністю розкриває сутність категорій розвитку туристичної сфери та освітнього туризму. Матеріал поданий з виділенням і систематизацією головного, розкриттям сутності предмета. Законспектовані питання свідчать про високий рівень знань базових понять туризму, організації туристичного процесу та туристичної діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг, а також світоглядних та суміжних наук; проявляти повагу культурного різноманіття. Демонструє знання індивідуального і культурного різноманіття, толерантність до альтернативних принципів та методіввміння застосовувати отримані знання в різних професійних ситуаціях, що дає можливість високо оцінити формування компетентностей і програмних результатів навчання в межах даної дисципліни.
2	Наявний стислий глосарій, розкриває основні питання усіх тем дисципліни. Законспектовано не менш ніж 50 % матеріалу, при цьому розкрита сутність поставлених питань. Зміст глосарію свідчить про розуміння здобувачем вищої освіти туристичних категорій, використання на практиці базових понять з історії туризму, організації туристичного процесу та туристичної діяльності, а також світоглядних та суміжних наук. Демонструє знання індивідуального і культурного різноманіття, спостерігається толерантність до альтернативних принципів та методів, вміння застосовувати отримані знання в різних професійних ситуаціях, що дає можливість добре оцінити формування програмних результатів навчання.
1	Розкрито зміст менш ніж 30 % матеріалу, що не дозволяє повністю зрозуміти сутність та основні особливості тем курсу. Здобувач вищої освіти проявив незадовільний рівень теоретичних знань для пояснення практичних ситуацій, розуміння місця і значення освітніх турів в туристичній сфері, що дає можливість задовільно оцінити результати навчання в межах дисципліни.
0	Відсутній конспект-глосарій, , що не дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання

Мультимедійна презентація

Кількість балів	Критерії оцінювання
8-10	Здобувач вищої освіти отримує у випадку коли презентація відповідає всі поставленим критеріям щодо змісту та оформлення, здобувач вищої освіти здійснив її захист шляхом відповіді на окремі питання, що свідчить про відмінний рівень знань та вмінь знань та вмінь використовувати на практиці базові поняття з теорії туризму, організації туристичного процесу та туристичної діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг, а також світоглядних та суміжних наук; проявляти повагу культурного різноманіття; проявляти толерантність до альтернативних принципів та методів виконання професійних завдань та адекватно оцінювати свої знання і застосовувати їх в різних професійних ситуаціях, що дає можливість високо оцінити формування компетентностей і програмних результатів навчання.
4-7	Здобувач вищої освіти отримує у випадку позитивного захисту презентації, в якій присутні недоліки в оформленні роботи, що свідчить про середній рівень отриманих навичок самостійної підготовки, правильність інтерпретації визначень та категорій. Показано достатній рівень знань та вмінь використовувати на практиці базові поняття з теорії туризму, організації туристичного процесу та туристичної діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг, а також світоглядних та суміжних наук; знання індивідуального і культурного різноманіття, спостерігається толерантність до альтернативних принципів та методів виконання професійних завдань, вміння застосовувати отримані знання в різних професійних ситуаціях, що дає можливість добре оцінити формування програмних результатів навчання даної дисципліни.
1-3	Здобувач вищої освіти отримує у випадку задовільного захисту презентації: неповні відповіді на питання, помилки або не розуміння основних визначень і категорій. Така ситуація свідчить про низький базовий рівень знань та вмінь використовувати на практиці базові поняття з теорії туризму, організації туристичного процесу та туристичної діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг, а також світоглядних та суміжних наук; не виявлено розуміння альтернативних принципів та методів виконання професійних завдань та адекватної оцінки своїх знань і застосування їх в різних професійних ситуаціях, що дає можливість задовільно оцінити формування компетентностей і програмних результатів навчання.
0	Здобувач вищої освіти отримує у випадку відсутності належно оформленої презентації або повної невідповідності тематики роботи вимогам за змістом і оформленням, що не дає можливість оцінити формування компетентностей і програмних результатів навчання в межах даної дисципліни.